

PLATFORM
FOR ANALYTICS
AND INTERCULTURAL
COMMUNICATION
(PAIC)

СЕРІЯ ІНТЕРВ'Ю З УКРАЇНСЬКИМИ АНАЛІТИЧНИМИ ЦЕНТРАМИ

Європа без бар'єрів

Якщо отримання Україною безвізового режиму з Європейським Союзом за останній рік потрапило на шпальти багатьох ЗМІ, то 10 років тому проблематика віз була чутливою та непопулярною. Експертно заповнювати інформаційні прогалини і рухати дану тематику вперед став, спочатку на одному ентузіазмі, аналітичний центр «Європа без бар'єрів». Співзасновниця та директорка організації Ірина Сушко розповідає про умови, в яких доводилося працювати аналітичному центру, внесок організації в євроінтеграційний шлях України, напрями співпраці з урядом та закордонними мозковими центрами.

Київ, 2017

Про проект

Інтерв'ю опубліковано в рамках проекту «Платформа аналітики та міжкультурної комунікації», мета якого полягає у посиленні експертизи в сфері написання аналітичних матеріалів, створенні синергії між українськими та європейськими, зокрема німецькими, аналітичними центрами та покращенні розуміння міжкультурних розбіжностей. Проект реалізується Інститутом європейської політики (Берлін) у співпраці з Міжнародним фондом «Відродження», Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва, Ініціативою з розвитку та дослідження аналітичних центрів «think twice UA» за сприяння Федерального міністерства закордонних справ Німеччини.

Про серію інтерв'ю

Мета інтерв'ю з представниками аналітичних центрів полягає у тому, щоб дати читачеві уявлення про те, яким на сьогодні є ландшафт українських аналітичних центрів, з якими викликами вони стикаються та яку роль відіграють у проведенні реформ в Україні.

Відповідальні за проведення інтерв'ю

Інститут європейської політики – неприбуткова німецька організація, яка працює в сфері європейської інтеграції, заснована 1959 року. Інститут належить до провідних аналітичних центрів у сфері аналізу зовнішньої політики Німеччини та політики Європейського Союзу. Завдання Інституту полягає у науковому опрацюванні тем європейської політики та інтеграції і виробленні практичних рекомендацій у цій сфері. До напрямів його діяльності належить також реалізація проектів, які спрямовані на посилення ролі громадянського суспільства в країнах Східного партнерства. www.iep-berlin.de

think twice UA – Ініціатива з розвитку та дослідження аналітичних центрів. Ініціатива створена в 2016 році для проведення моніторингу, аналізу та популяризації think tanks. Місія – підвищення аналітичного рівня для якісного поступу та глибоких трансформацій України. www.thinktwiceua.org

Думки, висловлені у цій публікації, передають погляди авторки і не відображають офіційної позиції будь-якої з представлених організацій чи Федерального міністерства закордонних справ Німеччини.

Редакція

Видавець: think twice UA

Спілкувалася: Ольга Львова, think twice UA

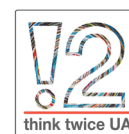
Головний редактор: Людмила Мельник,
Інститут європейської політики

Редактор: Ірина Філіпчук,
Фонд «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва

Верстка: Дмитро Мокрий-Вороновський

© think twice UA, 2017 рік

 Institut für
Europäische Politik

За підтримки Федерального
міністерства закордонних справ
Німеччини:

Auswärtiges Amt

Європа без бар'єрів

Фото: «Європа без бар'єрів»

Ірина Сушко – співзасновник та виконавчий директор організації «Європа без бар'єрів», експерт у сфері внутрішньої політики та безпеки. Очолює Міжнародну коаліцію «За Європу без віз», керувала Українською національною платформою Форуму громадянського суспільства Східного партнерства та входила до Правління Офісу зв'язку українських аналітичних центрів у Брюсселі. За внесок у реалізацію євроінтеграційних прагнень України, запровадження Європейським Союзом безвізового режиму нагороджена почесною відзнакою Президента України – орденом «За заслуги» III ступеня.

«Європа без бар'єрів» – громадська організація, заснована 2009 року в Києві, досліджує мобільність населення, надає підтримку реформам у сфері безпеки та громадського порядку, управління міграцією і кордонами та провадить адвокаційну діяльність у сфері свободи пересування осіб. Вебсторінка: www.europewb.org.ua

Фото: «Європа без бар'єрів»

Інтерв'ю

Аналіз та адвокація – дві складові успіху українського аналітичного центру

*Ольга Львова,
think twice UA*

У 2009 році була заснована організація – «Європа без бар'єрів». До того часу Ви працювали в Центрі миру, конверсії та зовнішньої політики України. Які напрями роботи були для Вас пріоритетними?

*Ірина Сушко,
«Європа без бар'єрів»*

Відтак першими змусили закриті для комунікації консульства країн ЄС та їхні керівні відомства звернути увагу на те, що під час видачі візових дозволів виникає багато проблем та невідповідностей.

В аналітичній організації – Центрі миру, конверсії та зовнішньої політики – я з 2003 року координувала новий на той час напрям у сфері моніторингових досліджень – візову практику та міграційну політику країн-членів Європейського Союзу. В рамках програми «Дружні кордони» Фондації Стефана Баторія (Варшава, Польща) ми мали змогу працювати з партнерами із Молдови, Білорусі та Росії. *Відтак першими змусили закриті для комунікації консульства країн ЄС та їхні керівні відомства звернути увагу на те, що під час видачі візових дозволів виникає багато проблем та невідповідностей.* Ми почали розглядати консульство як установу, що не лише адмініструє послуги заявникам, але й уособлює стандарти безпеки та захисту прав людини. *Наші рекомендації, напрацьовані за результатами досліджень, були взяті до уваги і знайшли своє відображення у новому Візовому кодексі ЄС від 2009 року.*

Наші рекомендації, напрацьовані за результатами досліджень, були взяті до уваги і знайшли своє відображення у новому Візовому кодексі ЄС від 2009 року.

Що ж спонукало Вас піти в самостійне плавання та заснувати організацію «Європа без бар'єрів» і чому акцент було зроблено саме на цій тематиці, яка зазначена у назві організації?

Після останнього розширення ЄС у 2007 році стало очевидним, що візові вимоги для громадян України посилились, а тому необхідність у розробці та впровадженні нових інструментів для підтримки мобільності стали вкрай актуальними. На жаль, у «візовій» проблематиці більшість бачила лише вершину айсберга, а саме проблеми з видачею дозволів на поїздки до ЄС. Ми ж акцентували й на необхідності змін у сферах безпеки України, стандартів проїзних документів, зокрема потреби впровадження біометрії. Наголошували на вимозі розвивати інфраструктуру кордонів, удосконалювати стандарти політики притулку, формувати нові органи з метою протидії корупції, розвивати систему обміну інформацією для запобігання організованій злочинності та торгівлі людьми.

Ми відчували, що підвищення стандартів громадського порядку й безпеки – це ключ до безвізового режиму з ЄС. Але ще більше – це можливість модернізувати напрями державної політики, що відповідають за нашу з вами безпеку.

Ми відчували, що підвищення стандартів громадського порядку й безпеки – це ключ до безвізового режиму з ЄС. Але ще більше – це можливість модернізувати напрями державної політики, що відповідають за нашу з вами безпеку. Одним із проявів нашого розуміння багатовимірної природи мобільності й стало створення організації з євроінтеграційним профілем, для якої рух осіб – один із пріоритетних напрямів досліджень.

На яких тематичних блоках Ви сконцентрували діяльність організації на початку та чи використовували результати Ваших аналітичних матеріалів у своїй роботі органи ЄС?

Спочатку ми зосередили увагу на тому, як сторони – Україна та ЄС – дотримуються двосторонніх домовленостей. Зокрема, здійснювали перевірку дії Угоди про спрощення оформлення віз від 2008 року, Угоди про малий прикордонний рух та Угоди про реадмісію осіб.

Представники Української Національної платформи були одними з активістів, які сприяли створенню флагманської ініціативи СхП – Інтегрованого управління кордонами (ІУК), яке передбачало посилення безпеки на кордонах без додаткових обмежень для пересування осіб.

Ми знали, що «візи» – це вразливе питання, подекуди дразливе, бо задля результату доводилось ухвалювати непопулярні рішення як Європейському Союзу, так і Україні. Втім, ця робота виявилася значущою для обох сторін.

Спочатку ми зосередили увагу на тому, як сторони – Україна та ЄС – дотримуються двосторонніх домовленостей. Зокрема, здійснювали перевірку дії Угоди про спрощення оформлення віз від 2008 року, Угоди про малий прикордонний рух та Угоди про реадмісію осіб. Нашими результатами досліджень послуговувалися під час переговорів Спільного комітету Україна – ЄС з питань імплементації вищезгаданих домовленостей та шенгенських зустрічей у Представництві ЄС. Окремі рекомендації були взяті до уваги сторонами в процесі підготовки оновленої версії Угоди про спрощення оформлення віз від 2013 року.

В 2009 році утворився ще один майданчик для адвокації змін – Форум громадянського суспільства країн Східного партнерства. Представники Української Національної платформи були одними з активістів, які сприяли створенню флагманської ініціативи СхП – Інтегрованого управління кордонами (ІУК), яке передбачало посилення безпеки на кордонах без додаткових обмежень для пересування осіб. Ця концепція – «розумні» кордони (smart borders) – базується на горизонтальній співпраці всіх служб, що працюють на кордоні, здійсненні спільних патрулювань та перевірок з колегами по інший бік кордону. В роботі Форуму я очолювала візово-міграційну підгрупу, що об'єднувала активістів із шести країн-партнерів. А участь у роботі [панелі з питань міграції та притулку країн СхП і ЄС](#) сприяла накопиченню важливого міжнародного досвіду у сфері управління міграцією.

Потужним засобом для впливу на інституції ЄС – переважно на Європейську комісію та Європейський парламент – стала діяльність Коаліції [«За Європу без віз»](#), до якої увійшли понад 40 організацій з усієї Європи, яку я очолила 2015 року.

З 2010 року, коли Україна отримала План дій з візової лібералізації (ПДВЛ), наша організація зробила акцент на моніторингу виконання зобов'язань, передбачених цим Планом. По суті, йшлося про реформи у 4-х напрямках політики: безпеці документів, включаючи біометрію, управлінні міграцією та кордонами, громадському порядку та безпеці й протидії дискримінації. Моніторинг був підкріплений експертною підтримкою окремих відомств та профільних комітетів Верховної Ради України. Паралельно провадилася робота зі стейкхолдерами з Європейського Союзу на підтримку безвізового режиму. Активна діяльність тривала майже сім незабутніх років! За ці роки я практично не була у відпустці, бо моя робота стала для мене, до певної міри, сенсом життя і я отримувала задоволення від того, що ми йдемо у правильному напрямку.

Ми знали, що «візи» – це вразливе питання, подекуди дразливе, бо задля результату доводилось ухвалювати непопулярні рішення як Європейському Союзу, так і Україні. Втім, ця робота виявилася значущою для обох сторін.

Ви вже довгий час працюєте в сфері аналітичних центрів. З якими труднощами доводилося стикатися вашому аналітичному центру?

У 2015 році, коли наша інституція була відібрана в рамках конкурсу до проекту Ініціативи з розвитку аналітичних центрів, що виконує Міжнародний Фонд «Відродження» за підтримки Посольства Швеції в Україні, Фонду розвитку аналітичних центрів (ТТФ), розпочалося оновлення організації.

До складнощів можна також віднести і нестабільну фінансову підтримку організації.

Сьогодні ми маємо оновлену команду – у нас з'явився аналітик, комунікаційний та проектний менеджери.

Велике щастя працювати в команді однодумців та молодих людей, в яких можна багато чому повчитися.

Звісно, будь-який поступ супроводжується труднощами. До 2015 року організація була слабка інституційно і потребувала фахівців. Нас всього було троє разом із бухгалтером, і озираючись назад, я дивуюся сама собі, як багато ми встигали зробити, нерідко спираючись просто на голий ентузіазм. У 2015 році, коли наша інституція була відібрана в рамках конкурсу до проекту Ініціативи з розвитку аналітичних центрів, що виконує Міжнародний Фонд «Відродження» за підтримки Посольства Швеції в Україні, Фонду розвитку аналітичних центрів (ТТФ), розпочалося оновлення організації. Роботи виявилось чимало, попри наш досвід. Ми змушені були вийти із зони комфорту і попрацювати над собою. Але воно того варте! Удосконалили систему управління організацією, покращили менеджмент та операційну діяльність, посилили якість полісипродуктів, розширили партнерську мережу.

До складнощів можна також віднести і нестабільну фінансову підтримку організації. Нам не вдавалось ефективно диверсифікувати фінансову допомогу, при цьому, що надзвичайно цікаво, всі користувалися нашими аналітичними матеріалами та експертизою. Запит на наші матеріали був високий як від стейкхолдерів та інституцій ЄС, так і в Україні, а ще наша тема дуже популярна в ЗМІ.

Тому нас дуже здивувало цьогорічне рішення Європейської комісії надати трирічне фінансування німецькій та українській організаціям, які аж ніяк не були причетні до процесу візової лібералізації. До завдань цієї української організації, по суті піар-агентства, а не аналітичного центру, мало входити інформування громадян України про безвіз та його коректне використання громадянами. Ми були дуже засмучені цим рішенням і наразі маємо дуже скромний бюджет на проведення інформаційної роботи з населенням у регіонах, але бачимо, як важливо спілкуватись з людьми безпосередньо, виїжджаючи зі столиці. Тому продовжуємо працювати нерідко на волонтерських засадах заради людей.

Сьогодні ми маємо оновлену команду – у нас з'явився аналітик, комунікаційний та проектний менеджери. Хоча перелік завдань, які ми сьогодні вирішуємо, точно потребує мінімум ще одного аналітика, фахівця з організаційного розвитку, фінансового менеджера. Прийшли молоді та вмотивовані люди, які насамперед поділяють цінності організації, у яких горять очі і які вірять у те, що зміни в суспільстві можливі. *Велике щастя працювати в команді однодумців та молодих людей, в яких можна багато чому повчитися.*

Найближчими завданнями для нас є виконання нашої Стратегії на 2017–2018 роки та пошук фінансування для нових проектів і належної оплати праці. На жаль, ці питання все ще залишаються викликом для організації. Сподіваюсь, що нам вдасться цю ситуацію покращити, бо ми багато працюємо і чітко бачимо своє місце як інституція, маємо свій неповторний профіль та свою історію успіху.

А які завдання Ви нині ставите перед собою, враховуючи те, що ЄС ухвалив безвіз з Україною?

Варто наголосити, що для нас безвіз – це не лише можливості переміщення чи мобільності, це ще й реформи, здійснювані на шляху до безвізу.

Вважаємо, що наступним завданням для організації є сприяння адаптації директив і законодавства в рамках Угоди про асоціацію. Це стосується питання «відкритого неба» або, іншими словами, Угоди про спільний авіаційний простір, який Україна не може підписати з ЄС.

Цієї осені ми плануємо провести два круглі столи у Львові та Одесі з місцевою владою, представниками бізнесу та експертами з розвитку місцевих аеропортів і залучення лоукостів.

Я дуже люблю це запитання, бо його дуже часто нам ставили, думаючи, що ми організація лише одного напрямку. Варто наголосити, що для нас безвіз – це не лише можливості переміщення чи мобільності, це ще й реформи, здійснювані на шляху до безвізу. І оскільки наша організація була дотичною до цих змін, ми відчуваємо відповідальність за їх продовження. Тепер проводимо аналіз змін та підтримки реформ, розпочатих у рамках візової лібералізації у регіонах. Йдеться перш за все про видачу нових ідентифікаційних документів, зміни у сфері управління кордонами та міграції, протидію дискримінації. Ми впевнені, що запит на цю інформацію буде як у ЄС, що розпочав постлібералізаційний моніторинг, так і в уряді України.

Вважаємо, що наступним завданням для організації є сприяння адаптації директив і законодавства в рамках Угоди про асоціацію. Це стосується питання «відкритого неба» або, іншими словами, Угоди про спільний авіаційний простір, який Україна не може підписати з ЄС. Там є об'єктивні причини, пов'язані з Гібралтаром, але для нас вони не критичні, щоб рухатися вперед. Ми вважаємо, що поки ці дипломатичні моменти вирішуватимуться, ніхто не заважає уряду України імплементувати директиви ЄС. Для того, щоб просувати вирішення цієї проблеми, ми створили робочу групу з незалежних експертів із Міністерством інфраструктури і сподіваємось на конструктивну роботу. Паралельно працюємо над розвінчуванням багатьох стереотипів та міфів, що стосуються лоукостів, з якими нерідко пов'язують Угоду про спільний авіаційний простір. Ми хочемо, щоб громадяни України частіше могли користуватись літаками, а транспортна інфраструктура сприяла цьому. Цієї осені ми плануємо провести два круглі столи у Львові та Одесі з місцевою владою, представниками бізнесу та експертами з розвитку місцевих аеропортів і залучення лоукостів.

Ще однією сферою роботи організації є інтеграція мігрантів-іноземців та реінтеграція мігрантів, що повернулись. Це широке поле для діяльності. На урядовому рівні бракує політики та концептуального бачення цих питань.

«Безвізовий режим не вичерпується перевагами вільної мобільності, його досягнення – ще й важливі реформи всередині України» – Ваша цитата. Водночас існують думки, що без ось цього «батога» для української влади, яким був безвізовий режим, реформи в країні можуть сповільнитися, можливо, навіть відкотитися назад. Ваша оцінка впливу безвізу на подальший процес реформування зокрема і для країни загалом?

Ми перші, хто це озвучував і вважаємо, що це є викликом. Я би не назвала безвіз «батогом» для української влади, бо знаю багатьох людей з уряду та парламенту, хто щиро працював над досягненням безвізу.

Водночас правдою є і те, що безвіз був мотивацією, спонукав та мав колосальну підтримку з боку суспільства. За увесь час євроінтеграційних змін безвіз та Угода про асоціацію слугують двома конкретними успіхами для нас. Тому так важливо зберегти стійкість реформ, розпочати у рамках безвізу, та окреслити нові стимули.

Ваша організація досліджує міграційну політику України, зокрема тепер втілює проект «Чи стимулював збройний конфлікт на сході України міграційні рухи до країн ЄС та Вишеградської четвірки?». Розкажіть, будь ласка, наскільки посилюються такі рухи, чи є в нас дієва та продумана міграційна політика та які ключові виклики стоять нині перед Україною в цьому питанні?

Міграційна активність, спричинена війною на сході України, призупинилась, а внутрішньо переміщені особи, яких зачисляли до групи ризику, не мають чітких намірів мігрувати до країн ЄС.

Міграційна активність, спричинена війною на сході України, призупинилась, а внутрішньо переміщені особи, яких зачисляли до групи ризику, не мають чітких намірів мігрувати до країн ЄС. Мало того, в Євросоюзі здебільшого відмовляють українським шукачам притулку, оскільки в Україні є чимало місця для «внутрішніх втеч». Наскільки безвіз впливатиме на зростання потоків міграції, можна буде сказати після «тестового» періоду в 3-4 місяці та отримання кількісних даних. Поки що ми спостерігаємо прогнозовану стабільний рух осіб за кордон без різких коливань.

Щодо управління міграцією, можна сказати, що саме завдяки візовій лібералізації міграційна політика дістала своє нове життя. 2010 року було створено Державну міграційну службу (ДМС) та розроблено її концепцію розвитку.

Щодо управління міграцією, можна сказати, що саме завдяки візовій лібералізації міграційна політика дістала своє нове життя. 2010 року було створено Державну міграційну службу (ДМС) та розроблено її концепцію розвитку. З багатьма завданнями, передбаченими Планом дій з візовою лібералізації, ДМС справилась: було налагоджено випуск нових біометричних документів, побудовано систему єдиного демографічного реєстру, вимірюється міграційний потенціал країни, удосконалено політику притулку.

Втім, є і труднощі: насамперед це ресурсне забезпечення Міграційної служби.

Втім, є і труднощі: насамперед це ресурсне забезпечення Міграційної служби. Не вистачає кадрів, особливо в регіонах, відчувається також брак підготовки кадрів міграційної служби – це стосується знання іноземної мови, розуміння окремих політик, наприклад гендерної, політики протидії дискримінації. Інша проблема – недостатньо ефективна координація між міграційною та прикордонною службами, МВС, СБУ.

Перебуваючи за кордоном та комунікуючи зміни, які відбуваються в Україні, чи відчували Ви різницю у комунікації з іноземною аудиторією та на що потрібно було звернути? Можливо, Вам запам'яталися окремі випадки?

Рівень ефективності комунікації залежить від конкретних цільових груп та того, як ви підготувались до спілкування з ними. Важливо знати ментальність, адже Європейський Союз – це різні країни – члени зі своєю історією та культурою. Найбільш показовим у цьому сенсі є Брюссель, коли за один день можна було мати зустрічі з постійними представ-

Добре також знати, які форми адвокації працюють, а які ні. Наприклад, у тому ж Брюсселі добре сприймають карикатуру, а у Варшаві – фотовиставки, а в Берліні – чіткі аргументи тощо.

Бракує знань іноземних мов, формату й стилістики аналітичних продуктів та їх презентації. Всьому цьому нам ще потрібно вчитися.

Втім, не завжди вдається ефективно побудувати співпрацю з державними органами влади, в основному через те, що ми як аналітичний центр все ще дуже залежимо від проектів та знайденого фінансування, тоді як державні органи влади мають свої інтереси, свій графік та планування роботи.

никами різних країн-членів ЄС та представниками Європарламенту та відчуті цю різницю навіть у стилі спілкування.

Добре також знати, які форми адвокації працюють, а які ні. Наприклад, у тому ж Брюсселі добре сприймають карикатуру, а у Варшаві – фотовиставки, а в Берліні – чіткі аргументи тощо. При цьому, найбільш часто нас запитують про прогрес у боротьбі з корупцією, поступ в судовій реформі, реформах публічної адміністрації, місцевого самоврядування та децентралізації влади.

Нерідко я спостерігала за колегами з неурядового сектору, як вони діляться з колегами з ЄС своїми оцінками ситуації в країні, і мені не подобається, коли в їхніх судженнях домінує критика та «посипання голови попелом», нарікання на владу тощо. Погано, коли люди втрачають почуття гідності та бачать в ЄС не партнерів, а сторону, якій потрібно жалітися. Така позиція не додає нам вартості.

До того ж далеко не всі українські організації та аналітичні центри, що в Україні добре орієнтуються та надають якісний продукт, здатні підготувати такий самий якісний продукт для аудиторії в ЄС. *Бракує знань іноземних мов, формату й стилістики аналітичних продуктів та їх презентації. Всьому цьому нам ще потрібно вчитися.*

Ще про українських партнерів. На сайті у вас також зазначено, що вашими партнерами є Урядовий офіс з питань європейської інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України, Комітет з питань європейської інтеграції Верховної Ради України, Департамент Європейського Союзу та Департамент консульської служби Міністерства закордонних справ України, Міжнародна організація міграції. Як би Ви загалом охарактеризували цю співпрацю та якої підтримки вони потребуватимуть від вас зараз і в майбутньому?

Не завжди «партнерство» має інституціоналізовану форму. Радше йдеться про усталені та перевірені зв'язки і контакти з представниками окремих відомств, що демонструють у своїй роботі прозорість та відкритість. Наша робота полягає не в тому, щоб бути в конфронтації до влади, а в тому, щоб готувати альтернативні рішення, незалежну експертизу, допомагати державним органам влади працювати на користь своїх громадян. *Втім, не завжди вдається ефективно побудувати співпрацю з державними органами влади, в основному через те, що ми як аналітичний центр все ще дуже залежимо від проектів та знайденого фінансування, тоді як державні органи влади мають свої інтереси, свій графік та планування роботи.* Тому, коли до нас звертаються колеги з державних органів із проханням підготувати аналіз документів із сьогодні на завтра, то ми не завжди можемо відкласти всі інші завдання і за один день зробити цю роботу.

Звісно, коли бачимо спроби влади ухилитись від реформ чи інші некорисні дії, ми реагуємо швидко і відкрито, як це було, наприклад, з електронними деклараціями, внесенням змін до Трудового кодексу, ситуацією з компанією лоукоста «Райянейр» тощо.

Як Ви оцінюєте зміни в аналітичному середовищі за останні роки і де необхідно розвивати експертизу?

Дуже чітка зміна в сфері прозорості та загалом готовності співпраці центральних органів державної влади з аналітичними центрами.

Перший момент, який треба відзначити, – є дуже чітка зміна в сфері прозорості та загалом готовності співпраці центральних органів державної влади з аналітичними центрами. З'явилися реальні конкретні приклади запитів просто від влади. Єдине, що влада досі не готова платити за ці замовлення. В нас з'явилися знайомі, до яких можна зателефонувати і сказати: «Слухай, мені дуже потрібен «драфт» закону, щоб його до того, як ухвалити, переглянути і проаналізувати». І тобі скидають той «драфт», тоді як через комітет формально це можна було б отримати, але набагато довше, а може, й зовсім не отримати через якісь бюрократичні моменти.

Переважно українські організації є «гібридними», тобто такими, що поєднують аналітику з адвокацією.

Життя наше не солодке, українські аналітичні центри – абсолютна протилежність аналітичним центрам Європи чи ЄС. Переважно українські організації є «гібридними», тобто такими, що поєднують аналітику з адвокацією. На класичні аналітичні центри можуть претендувати 1-2 інституції в Україні. Поки що українським організаціям доведеться попрацювати в рамках повного циклу – не лише аналізу, але й розробки політики і навіть сприяння в її впровадженні. Тому аналіз і адвокація – це дві складові успіху аналітичного центру, враховуючи український контекст.

Якою є співпраця з міжнародними партнерами, іншими аналітичними центрами, зокрема – німецькими, та де Ви бачите можливості розбудови співпраці? Беручи до уваги також той факт, що Ви є співзасновником Офісу зв'язку аналітичних центрів у Брюсселі.

Співпраця з міжнародними партнерами нині посилилась.

Співпраця з міжнародними партнерами нині посилилась. Наприклад, завдяки Офісу зв'язку українських аналітичних центрів у Брюсселі, який став комунікаційним майданчиком для організацій, що шукають можливості співпрацювати зі своїми колегами з усієї Європи. Окрім щоденної роботи, Офіс зв'язку щорічно проводить Лабораторію та ярмарок ідей, що став унікальним «українським аналітичним оазисом» у Брюсселі, на якому легко зав'язуються контакти з провідними аналітичними установами, стейкхолдерами та політиками.

Щодо співпраці саме з німецькими організаціями, то тут є багато тем, які нас об'єднують. Передовсім ми можемо набутися досвіду розвитку інституційного потенціалу німецьких аналітичних центрів.

Щодо співпраці саме з німецькими організаціями, то тут є багато тем, які нас об'єднують. Передовсім ми можемо набутися досвіду розвитку інституційного потенціалу німецьких аналітичних центрів. З окремими із них ми співпрацюємо, хоч і ситуативно. Є перспективи й у спільному інтересі в сфері міграційних досліджень, питань ринку газу та енергоре-

Моя організація була б рада співпрацювати з німецькими колегами в питаннях управління міграцією та врегулювання трудової і нелегальної міграції.

сурсів, проблем пропаганди та нових викликів в інформаційній сфері. Ми потребуємо обміну досвідом у впровадженні європейських стандартів у сфері охорони довкілля і сталого розвитку та багато іншого.

Моя організація була б рада співпрацювати з німецькими колегами в питаннях управління міграцією та врегулювання трудової і нелегальної міграції. Можемо також працювати над питаннями, пов'язаними з аналізом безпекових ризиків, бо сьогодні Україну розглядають в цьому контексті, адже в нас є внутрішньо переміщені особи. Ми можемо відстежувати їхній потенціал мобільності та готовність України бути країною, яка за умов відкритого збройного конфлікту залишається достатньо стабільною. Ми готові працювати також у контексті «відкритого неба», що надає переваги не лише для українського авіапростору, а й для авіаперевізників ЄС. Тобто можливостей та спільних тем для співпраці чимало.